
CLĂDIRI VERZI ÎN SECTORUL PUBLIC

Anamaria Stroia

anamariastroia@gmail.com

Cluj Napoca, 8 septembrie 2015

Achiziții publice în domeniul construcțiilor

- UE: Autoritățile publice cheltuiesc aproximativ 2 mii miliarde euro anual, echivalentul a circa 19% din produsul intern brut.
- UE: Cheltuieli în sectorul public: 40% pentru produse, servicii și lucrări ce au legătură cu clădirile.
- RO: clădirile publice reprezintă aprox. 5% din totalul fondului imobiliar
- RO: clădirile educaționale sunt cele mai mari consumatoare de energie (354 kWh/m² pe an), sectoarele sănătate și clădiri de birouri încadrându-se în intervalul 200-250 kWh/m² pe an

Politica UE pentru Achiziții Publice Ecologice

- **Achizițiile Publice Ecologice (APE)** sunt definite ca: “un proces prin care autoritățile publice doresc să achiziționeze bunuri, servicii și lucrări cu **un impact redus asupra mediului pe toată durata de viață a acestora**, în comparație cu bunurile, serviciile și lucrările cu aceeași funcție de bază care ar fi fost achiziționate în sistem clasic.”
 - **Ținta politică în 2008:** 50% din procedurile de achiziție să fie “verzi” până în 2010
 - **Monitorizare în 2012:** Ținta de 50% nu a fost atinsă!
 - Dezvoltarea criteriilor pentru achiziții verzi pentru 21 produse/ servicii prioritare în statele membre ca un efort al tuturor celor implicați în domeniu
-

Sectorul construcțiilor și APE:

Setul de instrumente UE

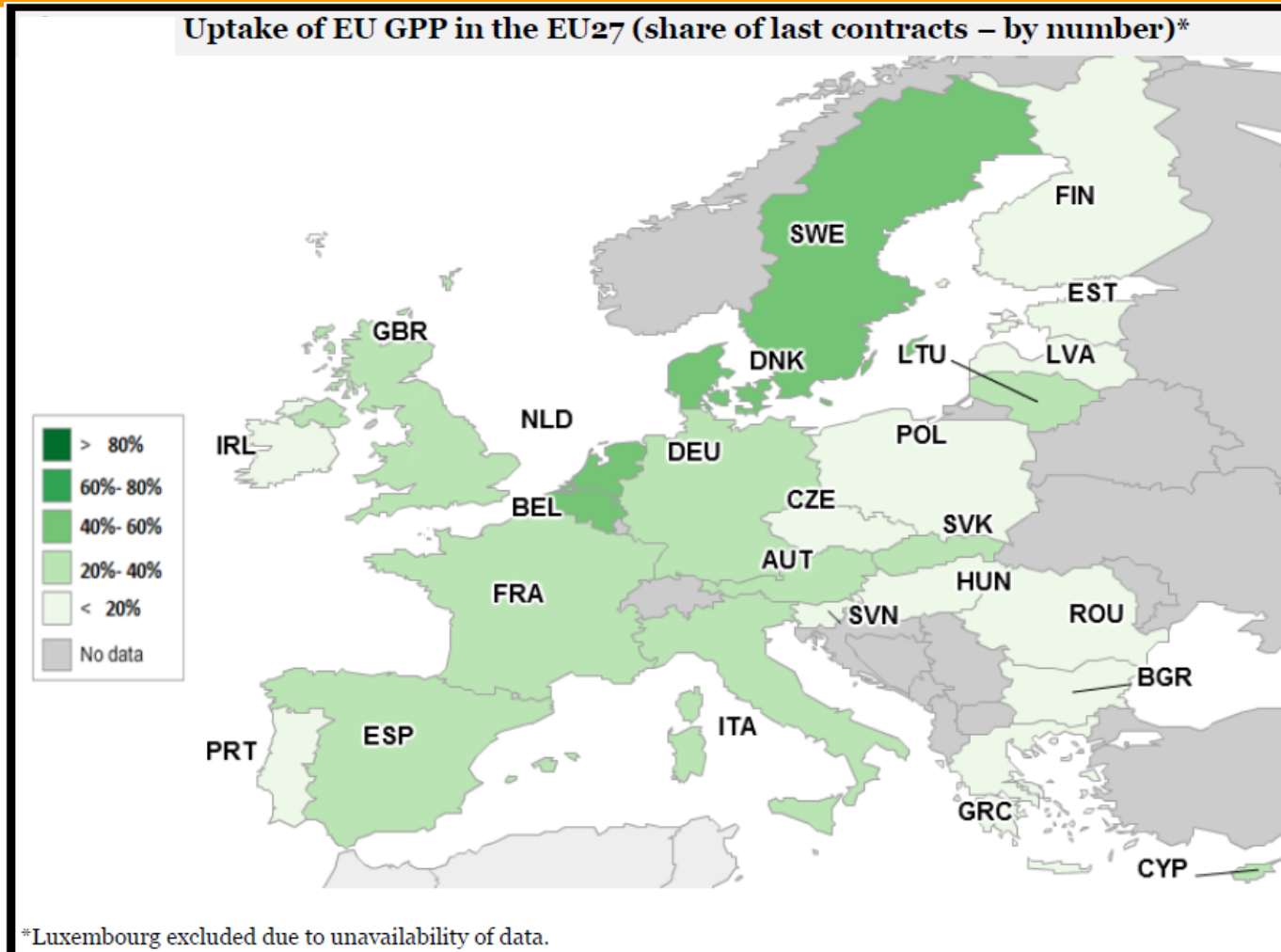
http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Criterii și unelte asemănătoare:

- **Construcții**
- **Ferestre, uși cu geam și hublouri**
- **Izolație termică**
- **Pardoseli dure**
- **Panouri de perete**
- **Cogenerare CHP**

NOTĂ: de asemenea iluminatul interior, echipamentul IT, sistemele de încălzire pe bază de apă și alte surse interne de căldură au impact asupra performanței energetice a clădirii (sarcina de răcire etc.), deși nu sunt luate în calcul ca și componente „clasice” ale clădirilor.

APE în Uniunea Europeană

Sursa: 2012, CEPS, The uptake of green public procurement in the EU 27

Construcțiile și achizițiile publice

Știm că acest tip de criteriu **nu** este potrivit pentru promovarea achizițiilor ecologice:

„Cea mai bună ofertă va fi selectată conform următorului criteriu:”

Nr.	CRITERIU	PROCENTAJ
1	Cel mai mic preț	100%

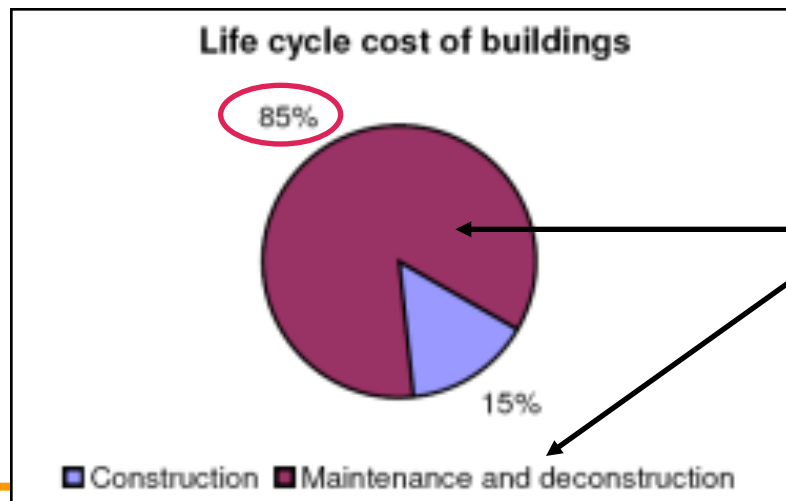
Construcțiile și achizițiile publice

Și bineînțeles **nu** așa trebuie realizate achizițiile în domeniul construcțiilor:

Produse de achiziționat:

Nr.	Produs:	Cantitate:
1	Casă; 150 m ²	2 buc.

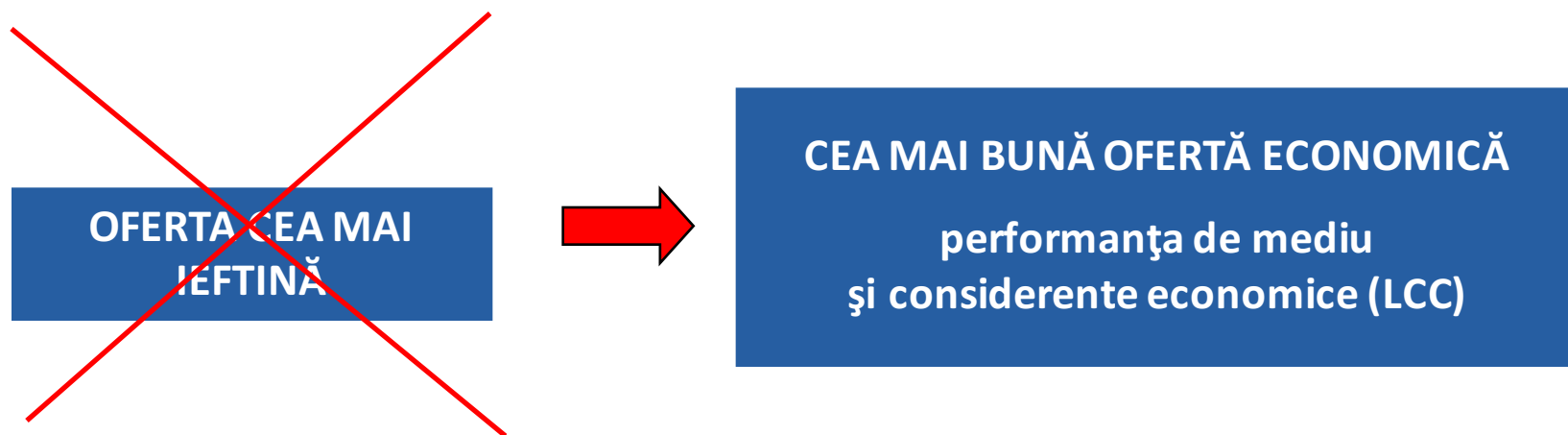
Deoarece, în medie, realitatea este că:

Aceasta este povara în viitorul apropiat și îndepărtat; gândiți în avans!

Construcțiile și achizițiile publice

Astfel, în sectorul construcțiilor, **motivarea rațională** pentru achiziții publice trebuie să fie aceeași ca în orice alt caz:

Directiva 2014/24/UE

- Intră în vigoare începând cu data de 19 aprilie 2016

Articolul 67 **Criterii de atribuire a contractelor**

(1) Fără a aduce atingere actelor cu putere de lege și actelor administrative de drept intern privind prețul anumitor produse sau remunerarea anumitor servicii, autoritățile contractante atribuie contractele de achiziții publice pe baza ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic.

(2) Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic din perspectiva autorității contractante este identificată pe baza prețului sau a costului cu ajutorul unei abordări bazate pe rentabilitate, cum ar fi calcularea costurilor pe ciclu de viață, în conformitate cu articolul 68, și poate include cel mai bun raport preț-calitate evaluat pe baza unor criterii care să includă aspecte calitative, de mediu și/sau sociale, legate de obiectul contractului de achiziții publice în cauză.

Directiva 2014/24/UE

Articolul 68 **Calcularea costurilor pe ciclul de viață**

(1) Calcularea costurilor pe ciclul de viață acoperă, în măsura în care sunt pertinente, toate sau o parte dintre următoarele costuri pe parcursul ciclului de viață al unui produs, serviciu sau al unei lucrări:

(a) costurile suportate de autoritatea contractantă sau de alți utilizatori, cum ar fi:

(i) costuri legate de achiziție;

(ii) costuri de utilizare, cum ar fi consumul de energie și de alte resurse;

(iii) costuri de întreținere;

(iv) costuri de la sfârșitul ciclului de viață, cum ar fi costurile de colectare și reciclare;

(b) costuri determinate de efectele externe asupra mediului legate de produs, serviciu sau lucrări pe parcursul ciclului lor de viață, cu condiția ca valoarea monetară a acestora să poată fi determinată și verificată. Astfel de costuri pot include costul emisiilor de gaze cu efect de seră și al altor emisii poluante și alte costuri de atenuare a efectelor schimbărilor climatice.

Proiectul de lege privind achizițiile publice în România

- http://discutii.mfinante.ro/static/10/Mfp/transparenta/Proiect_Leg_e_achizitii_clasice21iulie.pdf

Art. 181. (1) Fără a aduce atingere dispozițiilor legale sau administrative privind prețul anumitor produse ori remunerarea anumitor servicii, autoritatea contractantă atribuie contractul de achiziție publică/acordul-cadru ofertantului care a depus oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

(2) În sensul dispozițiilor alin. (1), autoritatea contractantă stabilește oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic pe baza criteriului de atribuire și a factorilor de evaluare prevăzuți în documentele achiziției.

(3) Pentru determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic în conformitate cu dispozițiile alin. (2), autoritatea contractantă are dreptul de a aplica unul dintre următoarele criterii de atribuire: a) prețul cel mai scăzut; b) costul cel mai scăzut; c) cel mai bun raport calitate-preț.

Proiectul de lege privind achizițiile publice în România

(4) În sensul alin. (3) lit. c), cel mai bun raport calitate-preț se determină pe baza unor factori de evaluare care includ aspecte calitative, de mediu și/sau sociale, în legătură cu obiectul contractului de achiziție publică/acordului-cadru.

5) Factorii de evaluare prevăzuți la alin. (4) pot viza: a) calitatea, inclusiv avantajele tehnice, caracteristicile estetice și funcționale, accesibilitatea, conceptul de proiectare pentru toți utilizatorii, caracteristicile sociale, de mediu și inovatoare și comercializarea și condițiile acesteia; b) organizarea, calificarea și experiența personalului desemnat pentru executarea contractului, în cazul în care calitatea personalului desemnat poate să aibă un impact semnificativ asupra nivelului calitativ de executare a contractului; sau c) serviciile post-vânzare, asistența tehnică și condițiile de livrare, cum ar fi data livrării, procesul de livrare și termenul de livrare sau de finalizare.

Proiectul de lege privind achizițiile publice în România

(6) În sensul alin. (3) lit. c), criteriul de atribuire cel mai bun raport calitate-preț include în mod obligatoriu un element de preț sau de cost; în situația în care elementul de preț sau de cost este un preț sau cost fix, factorii de evaluare se referă numai la calitatea produselor, serviciilor sau lucrărilor care fac obiectul achiziției.

(7) În sensul alin. (3) lit. b), costul cel mai scăzut se determină pe considerente de rentabilitate, utilizând factori precum calcularea costurilor pe ciclul de viață.

(8) Autoritatea contractantă nu va utiliza prețul cel mai scăzut sau costul cel mai scăzut drept criteriu de atribuire în cazul anumitor categorii de contracte de achiziție publică/acorduri-cadru de lucrări sau de servicii care au ca obiect servicii intelectuale și care presupun activități cu nivel de complexitate ridicat.

Sectorul de construcții în UE - **Legislația** ref. la Achiziții Ecologice

Legea 121 / 2014 (transpunere Directiva privind eficiența energetică 2012/27/EU) :

- În limita bugetelor anuale, 3% din suprafața totală a clădirilor încălzite și/sau răcite pentru asigurarea climatului interior, deținute și ocupate de administrația publică centrală se renovează anual pentru a îndeplini cel puțin cerințele minime de performanță energetică prevăzute în Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, republicată.
 - Administrațiile publice centrale achiziționează doar produse, servicii, lucrări sau clădiri cu performanțe înalte de eficiență energetică, în măsura în care această achiziție corespunde cerințelor de eficacitate a costurilor, fezabilitate economică, viabilitate sporită, conformitate tehnică, precum și unui nivel suficient de concurență.
-

Sectorul de construcții în UE - Legislația ref. la Achiziții Ecologice

Legea 372/2005 republicată (transpunere Directiva 2010/30/UE - EPBD revizuită):

- Definirea **criteriilor minime de eficiență energetică** pentru clădirile noi și proiectele majore de renovare, și a sistemelor mecanice (încălzire, apă caldă, a/c)
 - **Certificatele de performanță energetică** a clădirilor (afișate obligatoriu în clădirile publice); accent pus pe recomandările privind îmbunătățirea performanței
-
- **Măsuri optime de cost** pentru construcții noi și renovări – planificare pe baza **CCV** (costul ciclului de viață)
 - Inspecții regulate ale boilerelor, sistemelor de încălzire, sistemelor de aer condiționat
-

Sectorul de construcții în UE - Legislația ref. la Achiziții Ecologice

Legea 372/2005 republicată (transpunere Directiva 2010/30/UE - EPBD revizuită):

Începând cu **31 Decembrie 2020** noile clădiri din UE vor trebui să consume **'aproape zero' energie** iar aceasta va trebui să provină 'într-o mare măsură' din **surse regenerabile**.

Autoritățile publice care dețin sau ocupă o clădire nouă, ar trebui să dea un exemplu în ceea ce privește construirea, cumpărarea sau închirierea unei astfel de **'clădiri cu consum aproape zero de energie'** începând cu data de **31 Decembrie 2018**.

O "**clădire cu consum aproape zero de energie**" înseamnă o clădire cu performanță energetică ridicată. Energia necesară, aproape zero sau foarte scăzută, trebuie să provină din **energie din surse regenerabile**, inclusiv energie regenerabilă produsă „in-situ” sau în apropiere.

Sectorul construcțiilor și AE :

Clasificarea criteriilor - opțiunea 1

Calitative; de ex.:

- referințe privind planificarea caselor cu consum redus de energie
- proceduri de transport și construcție necesare
- utilizarea anumitor metode de calcul
- etc.

Cantitative; de ex.:

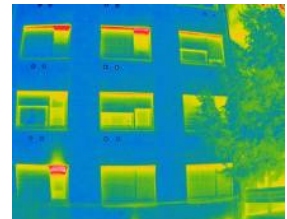
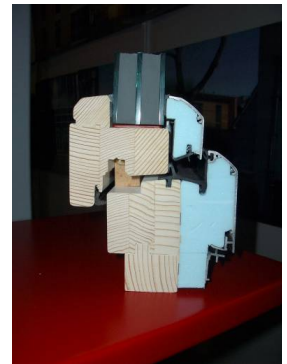
- caracteristici termice ale materialelor folosite
- clasa certificatului de performanță energetică a clădirii
- cea mai mică cerere de energie primară din rândul ofertelor primite
- durata vieții tehnice a produsului
- etc.

Combinatii între cele de mai sus

Sectorul construcțiilor și AE:

Clasificarea criteriilor - opțiunea 2

- **În etapa de planificare și/sau construcție**
(referințe, proceduri, metode, ...)
- **La nivelul caracteristicilor materialelor, produselor și sistemelor**
(conductivitate termică, conținut de anumite substanțe chimice, eficiența în operare, procent și tip de RES ...)
- **La nivel energetic și de mediu, per ansamblul clădirii**
(necesarul de căldură, consumul final de energie, emisiile de CO₂, ...)

Sectorul construcțiilor și AE:

Indicatori pentru un “scenariu verde”

Clasa de eficiență energetică (certificatul de performanță energetică; EPC)
(A, B, C, ...)

Utilizarea surselor regenerabile de energie (RES)
(tipuri de RES, % de acoperire al necesarului de energie, ...)

LCC – comparație de costuri pe durata de viață a clădirii

Factori de mediu și sănătate (emisii, materiale folosite, economia locală ...)
